

Vážení rodáci, spoluobčané, a vůbec všichni, kteří jste přišli, či vlastně, většina jste přijeli, v povadi už na první setkání rodáků a zároveň jste se přišli zúčastnit slavnostní podílové mše svaté, která se bude konat ke 100. výročí postavení vlčatínské kapličky, zasvěcení panně Marii na největší Marianský svátek, slavnobozeti Panny Marie, který připadá na ztřejší neděli.

Dějní bych Vám chtěl něco povědět o historii obce Vlčatina.

Obec leží na žulovém podkladě, pouze severně od vsi je jílový podklad. Zde byla postavena cihelna a až do roku 1939 se v ní ručně vyráběly cihly, jak pálené, tak i nepálené, tzv. křupovice.

Dříve obec mívala 150 - 200 obyvatel, z nichž většina pracovala v zemědělství. V současnosti dojíždí lidé za prací do sousedních měst. Jak do bývalého okresního města - do roku 1960 - Velkého Meziříčí, tak do dnešního okresního města Trubice.

Historická data a záznamy v obecní kronice jsou vedeny od roku 1893. Zakladatelem byl tehdejší starosta obce rolník pan Alois Božar z č. 14 * 21. dubna 1868 a † 31. října 1940.

Proce 1931 převzal kroniku tehdejší pokladník obce, domkař pan František Trůcha, z č. 32, * 13. dubna 1902 a † 27. června 1983, který kroniku doplnil nejstaršími pamětními záznamy od roku 1807 od domopisem. A od roku 1900, kdy došlo k přecíslování obce, zase novým domopisem.

Od roku 1977 převzal vedení kroniky syn

pana Františka Strěchy, Blažej pro starší otce s tím, že zápis do kroniky prováděla jeho manželka pani Jaroslava. Pan Blažej Strěcha z č. 30 * 17. prosince 1930 a + 11. prosince 2001 doplnil kroniku fotodokumentací a zajímavostmi. Zavedl i kroniku Vítání občánků obce.

Je sepsaná i hasičská kronika od založení Sboru dobrovolných hasičů v roce 1928 a je doplněna fotografiemi. To všeho si mohou zajemci prohlédnout na malé výstavce na OÚ. Čas Vám bude všeos oznámen.

První pečet' Vlčatina byla osmihranná o rozměrech 17 x 17 mm., zobrazuje vlka s otevřenou tlamou a nese nápis WLCATIN a pochází z doby před rokem 1749.

Druhá pečet' z 19. století s nápisem: "Představenstvo obce Vlčatina, okres Velká Meziručí." Ke znaku je rolník s koněm. Nejstarší písemné záznamy o Vlčatině se datují k roku 1296.

Tak jako většina obcí patřil i Vlčatin šlechticům a střídavě se předával jako věno, nebo byl prodán jinému šlechtici. Obec původně byla částí okáreckého panství. Ondřej z Okárce odkázal roku 1373 ve 100 kopách gruntovního věna manželce Elišce, která jako vdova po Ondřeji darovala po třech letech svým synům Jindřichovi a Bemešovi 100 grošů na Vlčatině. R. 1447 vzpomíná se Vlček z Okárce, jenž Jindřichovi z Bládkova a jeho manželce Markétkě ve vsi Vlčatině na čínžovních listech, na sedmi lánech zapsal osm grošů úroků. Po smrti svého manžela toto věnovala Markétkě, zvané Kapanová. R. 1437 přijala Markétkě z Okárce vdovu po

Albrechtovi z Píčan na všechno své právo ve Vlčatině i statek se svými syny Ondřejem a Albrechtem. Již roku 1437 Markéti z Budčovic, manželce Jindřicha z Minova dali a zapsali na vsi ve Vlčatině a Okárci vše ve dvěti kopách grošů věna. Synem Ondřejovým byl Václav. R. 1447 vložil Ondřej z Píčan sou ves Vlčatin Mikuláši Křepovi z Bojslavic na Bozdahíně a dědicím, z nichž syn Ondřej si po 6 letech přikoupil Hroznatin.

Právní poddanství, v roce 1450 kdy Vlčatin patřil majiteli statku do Batouchovic hraběti Flaugwitz museli rolníci z Vlčatina týdně odpracovat dva a půl dne roboty písi a platili 300 zlatých i více.

R. 1456 měla obec 17 domů.

R. 1490 měla obec 21 domů a 135 obyvatel

Dne 27. října 1881 prodal hrabě Jindřich Flaugwitz statek Batouchovice s obcí a dalšími obcemi Vlčatinem a Bochovicemi. Podle kupu přešla polovina statku na Ludvíka a Jindřicha Hellery z Jihlavy. Druhá polovina na Adolfa Libliča. Po smrti Ludvíka Hellera r. 1884 dědila podíl, jeho čtvrtinu, vdova Františka. Vědospělý syn Ludvík, jenž r. 1893 si přikoupil půlku Adolfa Libliča a r. 1894 zdědil po zemřelém Jindřichovi Hellerovi, i díl matčin - zemřela r. 1897. Tak bylo panství opět sečleno. Líno z poddanství ve Vlčatině tj., seno a ořava z luk Olší a Babi hory a dále o svátku sv. Jiří 12 zlatých a 57 krejcarů a o sv. Václavu 31 zlatých a 23 krejcarů za řezivo, a dále 76 kuřetů a 442 vajec.

Obec měla pastoušku, s doškovou střechou

a hlíněnou podlahou kde nejdříve bydlel pasák prasat, který pro místní rolníky společně pěst chovná prasata.

R. 1830 - měl Plčatín 31 domů a 188 obyvatel.

R. 1890 - se počet domů ani obyvatel nezměnil, všichni římskokatolického vyznání.

První vlaková trať projel 12. června 1886 R. 1885-1886 - výstavba železniční dráhy Plčatín - Studenec, s nádražím v Rudíkově.

~~R. 1897~~ - Do staré kaple byl pořízen zvon o váze 41 kg, za 29 zlatých.

R. 1900 - Obec má 36 domů a 215 obyvatel.

R. 1902-03 - Stavěla se silnice od Rudíkovského nádraží do Batouchovic, nákladem 16.349,42 korun.

R. 1909 - Konaly se vojenské manévry; cvičení byl v obci přítomen císař František Josef I. a německý císař Vilém.

~~R. 1910~~ - Byla postavena nová kaple, nákladem 4.350 korun.

~~R. 1917~~ - Do kaple byl zavěšen signalizační zvonek sloužící k odjezdům vlaků - původní byl rekvirován.

R. 1923 - Postavení obecní dobytečí váhy u č. p. 16, nákladem 1000 Kčs.

R. 1925 - Výstavba cesty vývozem směr Hronstín
Bylo postaveno hospodářské družstvo na nádraží s podílnictvím členů sousedních obcí

R. 1927 - 4. března zachránil Jan Jáska z Rudíkovy z č. 6 dva školáky topící se v rybníku v Rudíkově na návsi.

Byli to Hubiš Stanislav a Pácal František - oba z Plčatína.

- Rok 1928 — Obec byl založen SDH, zakoupena požární motorová stříkačka od firmy Fratilek a syn Chotěboř za 34 000 Kčs. Byla postavena i hasičská zbrojnice.
- Rok 1932 — V měsíci červnu bylo velké krupobití, bylo zničeno 50-80% úrody.
 — Výstavba vozovky směr Hroznačín v hodnotě 13.732 Kčs.
 — Silnici od Rudíkovského nádraží do Bačuchovic převzala Správa silnic.
- Rok 1937 — Bylo postaveno druhé hospodářské skladiště spravované stranou lidovou. Prvním skladiště byl pan Kostěcha z Tel. Mlez.
- Rok 1938 — Byla provedena elektrifikace obce, včetně veřejného osvětlení - 7 světel. Zavedení elektroinstalace do hasičské zbrojnice nákladem 57.500 Kčs.
- Rok 1950 — ~~Vyměna krytiny na kapli za eternit.~~
 Obec měla 44 popisných čísel a 176 obyvatel. Byla také zřízena autobusová linka Tel. Mlez. - Trčbít, se zastávkou na Rudíkovském nádraží.
 V Rudíkově byla zřízena strojní traktorová stanice - STS - byla vybavena traktory, vlečkami a skluzecími stroji.
- Rok 1951 — V Hroznačíně bylo založeno JZD jako první v našem kraji.
- Rok 1952 — Založeno JZD v Rudíkově. ^{ve Vlčtině.}
- Rok 1953 — Bylo založeno JZD 2. typu. Společně se hospodářilo jen v rostlinné výrobě. Předsedou se stal pan Rudolf Šudrna č. p. 25, * 11. dubna 1904 a 2. října 1975.
 Do obce byl zaveden veřejný telefon s hovornou v č. p. 12 - v kovárně u Svobodů.

- Rok 1955 — Bylo JZD 2. typu zrušeno.
- Rok 1956 — Bylo znovu založeno JZD 3. typu — byla společná jak rostlinná tak i živočišná výroba. Předsedou byl zvolen pan Antonín Slovák o.č. 10 * 9. 2. 1930 a + 7. 1. 1980
- Rok 1957 — Byla postavena nová drůbežárna.
 — Adaptace vepřůna v.č. 8 — u Pecinů.
 — Vyhĺoubení studny na vodovod pro JZD na Pěnski.
- Rok 1959 — Byl postaven kravín K 96.
- Rok 1960 — Byl zrušen okres Vel. Mez.; Hčatín byl začleněn do okresu Třebíč.
 — Adaptace konírny ve stájích v.č. 4.
 — Byly provedeny větší meliorační práce v Čertích Drahyny, Olši, na Mrtvých a Oslovech.
 — Bylo započato s výstavbou odchovny mladého dobytka.
 — Byla postavena mostní váha u objektu JZD ze č. p. 5.
- Rok 1961 — Sloučení družstev Rudíkov a Hroznačín pod názvem Mezilesí, se sídlem v Rudíkově
 — Byly odvodněny tratě Babiky a Doliny do potoka k železniční trati, odvodnění tratě od Pěnski k obci, včetně Píšků.
- Rok 1962 — Byl zřízen zemědělský ústulek pro děti členů JZD v.č. 8 — vedoucí učitelka Marie Pácolová č. 19.
- Rok 1965 — Byla zavedena autobusová linka k přepravě dětí do školy a zpět. Třebíč
 — Výstavba vodovodu Mostiště, který vede přes katastr obce.
- ~~Byly provedeny další meliorační práce v Čertích Drahyny, Olši, na Mrtvých a Oslovech.~~

- Rok 1966 — byl zrušen chov slepic v drůbežárně.
- Rok 1967 — Položen asfaltový koberec pože přes obec.
- Rok 1969 — JZD postavilo porodnu prasat.
— Vyasfaltování silnice od Rudíkovského nádraží do Batouchovic.
- ~~Rok 1970 — Byl pořízen zvon do kaple o váze 65 kg,
v ceně 6.700 Kčs.~~
- Rok 1971 — JZD Vlčatín bylo sloučeno s JZD Rudíkov,
pod názvem Mezilesí a vznikl celek
Rudíkov, Hroznačín a Vlčatín se sídlem
v Rudíkově.
— Byla zahájena stavba kanalizace v obci.
— Vyasfaltování vozovek uvnitř obce
nákladem 163 000 Kčs.
— Vyasfaltování vozovek kolem objektů JZD
nákladem 60 000 Kčs.
- Rok 1972 — Rekonstrukce veřejného osvětlení — zavedení
16 výbojek časovým spínačem nákladem
16 000 Kčs.
— Byla provedena rekonstrukce rozhlaso-
vého zařízení v obci nákladem 5.000 Kčs.
— Byla také dokončena demolice postoušky č. 11.
— Vykoupení domu č. p. 1 za 40 000 Kčs, za
účelem výstavby víceúčelové budovy.
— JZD dokončilo stavbu porodny prasat, 69-72.
- Rok 1973 — Přestěhování prodejny smíšeného zboží z
č. p. 1. do č. 8.
~~— byl proveden škrabaný březolít na kapli.~~
— Zahájení výstavby víceúčelové budovy,
dokončení demolice a vyzdění skladišť.
- Rok 1974 — Byla dokončena výstavba kanalizace v
obci nákladem 38.000 Kčs.
— bylo postaveno přízemní víceúčelové budovy
včetně strojů.

- Rok 1975 — Byla dokončena hrubá stavba víceúčelové budovy.
- Došlo ke sloučení JZD Mezilesí — Rudíkov, Hroznatín, Vlčovín, s JZD Strážnice — Horní Tělečkov, Horní Hleňmanice, Oslavička.
 - ČSD provedly výměnu kolejnic za silnější a vyšší — pro větší zátěž na trati Vel. Meziríčí Studenec.
- Rok 1976 — Byla velká větrná bouře s padajícími stromy na komunikace i budovy. Škody dosáhly dvouleté těžby dřeva.
- Ke víceúčelové budově byly provedeny instalatérské a elektrikařské práce, vnitřní omítky a hrubá omítka fasády.
- Rok 1978 — Dokončení stavby víceúčelové budovy v hodnotě 1. 789. 000 Kčs.
- Byla prováděna výstavba veřejného vodovodu v obci, který byl nipojen na vodovod Mostiště — Dřevíč v hodnotě díla 600 000 Kčs. Přípojky si hradili občané sami.
- Rok 1981 — Místní SDH získal převodem přímou motorovou hasičskou stříkačku v hodnotě 33 000 Kčs z obce Skruje u Dukovan.
- do kanceláře JZD byla nainstalována nová rozhlasová ústředna nákladem JZD.
 - ještě v téže roce byly upraveny pozovky pro výstavbu kanalizace a vodovodu.
- Rok 1983 — V bouřkách byly zničeny sklepy v rodinných domech č. 16. u Kuchpří, v č. 22. u Jelínků, v č. 23. u Benáčků a č. 24. u Krůží.
- Vyčištění a vybagrování tří rybníků v trati na Loučkách, které byly zamoseny

- Rok 1983 - bahnem. Dále byl prohlouben a rozšířen potok pod trati u žel. přejezdu.
- Rok 1985 - ČST vybudovaly u přejezdu pod žel. trati nový mostek pro vodu z kanalizace a z potoka tekoucího přes obec.
- Rok 1988 - na návsi byl pro děti postaven dětský hřiště, prolézačka a houpačka.
- Byla ukončena skládka komunálního odpadu v Cihelně a byla zrekultivována.
- Rok 1990 - Byla opravena hráz rybníka na dolních Loučkách nákladem 30.000 Kčs.
~~- Byla provedena oprava krovy a výměna eternitu za hliníkové tabule na kapli a hasičce, nákladem 23.000 Kč. V kapli byla provedena nová elektroinstalace.~~
- Rok 1993 - Svépomocí občanů byla zbudována olšková zastávka. Byla i sbírka a po vsi se vybralo 38.000 Kč. Občané odpracovali zdarma 1.830 hodin. Hodnota díla 200.000 Kčs.
- Rok 1994 - Byla provedena povrchová úprava trávníku kolem zastávky ČST, osetí travou a osázení okrasnými keři.
- Rok 1995 - OÚ zajistil kontajnery na bílé a barevné sklo.
- Oprava silnice a vlčatína na křižní, k Slověmu Tělečkovu.
- ~~Rok 1996 - Bylo zřízeno el. zvonění v kapli, v ceně 18.300 Kč.
- Byl položen nový asfaltový koberec od č. p. 25 k č. 27. Cena 40.500 Kč.~~
- Rok 1998 - červen: - oprava silnice. Položení nových koberců od Rudíkovského nádraží přes celou obec a cesty, i vývozem k č. p. 30 ke Stráchoým.

Rok 1998 — Bylo započato s výkopny pro rozvod kabe-
lového telefonu v obci. Práce byly zadá-
ny Stavebnímu podniku Fel. Mezimíči. Vý-
kopové práce prováděli dělníci z Podkar-
patské Rusi a pracovali nepřetržitě od
rána do večera. Přechodní byli ubytováni
ve víceúčelové budově. Do domů bylo v obci
zřízeno 34 přípojek a později další.
Vítěz prodejnou byla postavena telefonní
budka pro veřejné hovory.

— Ještě v témže roce 98 byla vyměněna,
krytina na víceúčelové budově, do které
už zatékalo.

Rok 1999 — Byly vybudovány chodníky kolem sil-
nice u autobusové zastávky na návsi
za 200.000 Kč.

— Byly vyměněny okapy a svody na více-
účelové budově za 78 000 Kč.

Rok 2000 — Byly vyměněny dřevěné sloupky klesni-
ho vedení v celé obci za betonové, a
místo lon byl použit závěsný kabel.

V roce 2000 má obec Vlčtín 53 popisných čísel,
z toho 3 jsou obydlí chalupáři a dva domy
jsou neobydleny. V obci žije 140 obyvatel.

Libeň - zemědělské družstvo vlastníků
bylo založeno roku 1993 a v něm pracovalo
142 zaměstnanců. Ke konci roku 2000 je
zaměstnáno 45 trvale činných pracovníků.

Modernizace a mechanizace na všech úsecích umožňu-
je snížit počet pracovních sil a tím uspořit mzdové
náklady. — Družstvo hospodáří na 1.308 ha. země-
dělské půdy. Z toho je 1.125 ha orní, zbytek louky a
pastviny. Prostředně výroba je zaměřena na výrobu

obilí — převážně pro svoji potřebu. Řepka se pěstuje pro obchodní účely. Dále výrobu objemových krmiv, jetelotrávních senoží a kukurličné siláže.

V živočišné výrobě je hlavním zdrojem příjmu výroba mléka, hovězího a vepřového masa.

Zanedbatelný není ani příjem z pronájmů různých provozů, které družstvo vlastní.

V sobotu 11. května r. 2002 bylo započato s bagrováním ryh pro rozvod zemního plynu v obci, a už ve čtvrtek 8. srpna dopoledne proběhla kolaudace. — Plynštění plynu do vedení bylo provedeno 22. září, kolem 12.10 dopoledně. V sobotu 4. října se začalo s dokončovacemi a úklidovými pracemi, a 16. října se řeklo — hotovo.

Ve čtvrtek 1. srpna, v témže roce, tedy v 02, ve 20 minutové bouřce, která začala po 16 hodině, spadlo 23 mm srážek. — Ve středu 7. srpna ve 4 hod ráno začala velká bouřka a trvala do 5 hod. Rozvodnil se potok po loukách na Oslevecích a v Bědovsi. Spadlo 62 mm srážek.

V sobotu 9. 11., od 8 hod od rána padl první sníh po celé republice. U nás dopoledne nepadlo 5 cm mokrého sněhu a měl ho každý až po krk.

Ve středu 22. ledna roku 2003 kolem 4 hod. ranní se nad Třebíčsko sněžil déšť, a jak dopadl, ihned zmrzl a byla klouzačka. Stěžďily autobusy. Stěžďil oni autobus pro naše školáky, ale ti kujíni do školy pěšky našly. Měly z toho velikou radost, když to tak pěkně klouzalo.

Roku 2004, hned 12. ledna bylo započato s kácením olší a topolů kolem potoka od železničního mostu na Oslevecích ke vsi.

25. srpna začala stavební firma z Bědšova s osazováním obrubníků na návsi.

— Proce 2005 provádí družstvo vlastníků rekonstrukci starého krovina. Stavební povolení bylo vydáno 25. dubna 2005. Kolaudace proběhla 18. října v téže roce a už nic nebránilo k ustájení dobytka. Ten byl ustájen ještě před počátkem zimy. Stáj má v té době kapacitu 116 ustájených míst, v podobě boxů. Akce s vybudováním asfaltového povrchu kolem stáje vyšla na cca 2,5 milionů korun. Nejvyšším ředitelem družstva vlastníků je pan Antonín Švobík č. p. 12, nar. 26. září 1969.

— V tom roce 2005 bylo hodně myší, ^(jedna) a granostika. říká: „Přísí-li na svátek sv. Petra a Pavla bude hodně myší – přišlo, a myší bylo, až moc.“ 29. 6.

— V květnu roku 2007 bylo vydáno OÚ Třebíč, star. povolení k regulaci potoka.

— Také v měsíci květnu byla opravena cesta od č. p. 30, od Strýchových k Olši - k Těcinovému kříží.

— Byl také položen nový asfaltový koberec na návsi - u kaple.

— 19. září sedmiho roku nastoupila stavební firma na regulaci potoka - a práce byly ukončeny 23. listopadu.

— A nyní jedna zajímavost: ve čtvrtek 28. 6. byla na vodě Dalešické přehradě spuštěna výletní loď Vysočina. Plavby pro veřejnost začaly 1. července po 16. hodině.

— Během roku 2008 jsou průběžně prováděny opravy povrchu veřejných komunikací

— V posledním květnovém týdnu je položen nový asfaltový koberec na návsi - za starou hasičkou.

Rok 2009 byl bohatý na vodní srážky: v měsíci květnu u nás spadlo 66 mm vody, v červnu 138 mm, v červenci 102 mm a v srpnu 69 mm. K tomu bych přidal jednu proroctví: „Když stěti sv. Jana, přestávají letní parma. Tento svátek připadl na sobotu 29. srpna, a přišli-li na sv. Jana, ořechy nemocemi trpěti budou, a ono dopoledne přišlo a spadlo 7 mm vody.

— Před 4. zářím přišlo celý den a spadlo 10 mm. Rok už se střídá jasně, polojasně i oblační dny s drobným deštěm. K tomuto počasí se hodí i přísloví, že podzim jezdi na strakaté kobyle.

Od svátku Panny Marie Bolestné, 12. zářím, teplota rychle poklesne, a tak se i stalo. Noční teploty klesají pod $+10^{\circ}\text{C}$, ale denní teploty splhají i nad 20°C . Do sv. Matouš, 21. zářím, — je to patron celníků, čepici na uši. Každý mrazík nepřešel. Až v úterý 13. října je teploměr na nule a začíná sněžit. Sv. Tereza nasazuje okna 15. října, i toto přísloví se vyplnilo.

— Zpětnou zprávu o počasí Vám až z Podvsi přinesl

Alois Kubiš

Vlčatin 41

* 16. 5. 1949